

32

TPGPOST

Collect

ZOMER 2002 | € 1,34

150 Jaar Nederlandse postzegels

NIEUWE POSTZEGELS

Kunst: landschappen

Efteling

Provinciepostzegels

Met de zomer voor de deur kan het buitenleven weer beginnen. Het is de tijd om allerlei leuke dingen te ondernemen. Wat dacht u van een bezoek aan de Efteling, die dit jaar haar vijftigste verjaardag viert? Ook kunt u van april tot oktober naar de vijfde editie van de kleurrijke Floriade. En op 30 augustus is het zo ver en gaat het grootste postzegelevenement AMPHILEX 2002 van start! In het hart van deze Collect vindt u een handige meeneemspecial met alles wat u wilt weten over AMPHILEX 2002. Wellicht is het u als trouwe lezer van Collect al opgevallen: we hebben een nieuwe naam! Sinds 1 mei heten we TPG Post en uiteraard vindt u ons nieuwe logo ook terug op de diverse postzegelproducten. Op pagina 13 leest u er meer over. Een nieuwe naam, een nieuw gezicht. Ik ga de overstap maken naar een nieuwe functie binnen TPG Post, maar blijf wel als voorzitter verbonden aan Amphilex. Vanaf de volgende Collect volgt Roy Rempe mij op en zal hij zich uitgebreid aan u voorstellen. Tot ziens en ik wens u een zonnige zomer toe!

Ruud de Jong,
directeur Consumentenmarkt

Het vierde postzegelvelletje Kunst

Het geschilderde landschap

4

Nieuwe postzegeluitgiften

6

De Efteling bestaat vijftig jaar

Drie generaties bezoeken het Sprookjesbos

10

Column Boudewijn Büch

12

Actueel

Het laatste nieuws van de Collect Club

12

Puzzel

14

Servicepagina

16

Abonnementen

18

Shop-pagina's

20

Assortimentsoverzicht

32

Collection

Het zevende Themaboek en Themamapje zijn uit!

36

Cover: compositie van de eerste Nederlandse postzegel Koning Willem III (1852) en de nieuwste emissie van Prins Willem-Alexander (2002).

Meeneemspecial Amphilex 2002

Kijk in het hart van deze Collect

C O L O F O N

Collect® nr. 32/zomer 2002 is een uitgave van Koninklijke TPG Post BV, Redactie Collect, Kamer 1143, Postbus 30250, 2500 GG, Den Haag. | Adreswijzigingen, bestellingen en abonnementen: TPG Post, Collect Club, Postbus 30051, 9700 RN, Groningen. Telefoon: (050) 586 12 34. Fax: (050) 586 31 11. | **Uitgever:** ©Koninklijke TPG Post BV. | **Redactie en productie:** Media Partners, Stroombaan 4, 1181 VX, Amstelveen. | **Vormgeving:** Van Santen Design. | **Fotografie en illustratie:** P&I, Erik Buis, Schraauwers, Kippa, Frans Halsmuseum, Museum Boijmans Van Beuningen | Alle aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt. De producent heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Wie meent nog zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich tot de producent te wenden. | Collect wordt kosteloos toegezonden aan leden van de Collect Club van Koninklijke TPG Post BV. | Losse verkoopprijs: € 1,34 | ISSN 1381-0561.

Landschap als

Het korenveld,
Jacob van Ruisdael
(1670).

De Nederlandse landschapschilderkunst staat volop in de schijnwerpers. Dit jaar zijn er in Haarlem en Amsterdam diverse tentoonstellingen waarin het landschap centraal staat. Een levendige inspiratiebron voor kunstenaars door de eeuwen heen en een eigen postzegelvelletje waard.

We zijn er zelf aan gewend, maar buitenlanders die ons land bezoeken, kijken vaak hun ogen uit als ze voor het eerst kennismaken met het Nederlandse landschap. De weidsheid, het water en de wolkenluchten maken het uitzicht tot een unieke beleving. Het is dan ook niet vreemd dat het landschap kunstenaars sinds jaar en dag geïnspireerd heeft. "Je kunt rustig stellen dat de landschapschilderkunst nergens zo tot bloei is gekomen als in Nederland", zegt drs. Edwin Buijsen. Hij is conservator bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie en heeft verschillende publicaties over landschapschilderkunst op zijn naam staan. "Samen met het stilleven is het landschap zonder twijfel het populairste genre uit de schilderkunst", aldus Buijsen. "Het is herkenbaar en spreekt mensen direct aan."

In de wolken

Een mooi voorbeeld van zo'n herkenbaar landschap is 'Het Laantje van Middelharnis' van de schilder Meindert Hobbema uit de zeventiende eeuw. "Het

straalt rust en harmonie uit", zegt Buijsen. "Ook de vlakverdeling is heel bijzonder. Van een eenvoudig onderwerp weet Hobbema iets indrukwekkends te maken." Maar het is de vraag of het beeld dat de schilder weergaf, ook overeenkwam met de werkelijkheid van die dagen. Buijsen: "In de zeventiende eeuw konden schilders nog niet met tubes verf op pad om buiten te schilderen. Ze schilderden in hun atelier, op basis van hun schetsen en hun geheugen. Met de feitelijke realiteit namen ze het niet altijd even nauw." Dat laatste gaat ook op voor Jacob van Ruisdael, de leermeester van Hobbema en volgens Buijsen één van de grootste landschapschilders ooit. "Van Ruisdael's werk ziet er op het eerste gezicht buitengewoon 'levensecht' uit, maar ook hiervoor geldt dat schijn bedriegt", aldus de kunsthistoricus. "Van Ruisdael had de gewoonte om de werkelijkheid te dramatiseren, om zo bepaalde emoties bij de toeschouwer op te roepen. Erwin Krol heeft ooit over de wolken in het werk van Van Ruisdael gezegd dat er meteorologisch weinig van klopt. Maar de dreigende wolkenpartijen op een schilderij als 'Het korenveld' blijven natuurlijk prachtig en imposant."

inspiratiebron

Wolken, water en weidsheid

West-Indisch
landschap,
Jan Mostaert
(1525-1530).

Fantasielandschap

Behalve door het eigen Hollandse landschap lieten schilders zich ook inspireren door het buitenland. Een voorbeeld daarvan is het 'West-Indisch landschap' van de zestiende-eeuwse schilder Jan Mostaert. "Het is een typisch 'fantasielandschap' uit die tijd", aldus Buijsen. "Je ziet in de landschappen uit deze periode vaak diepe dalen, hoge bergen en onstuimige rivieren, die soms vrij willekeurig bij elkaar zijn gevoegd. Het waren elementen die tot de verbeelding spraken, maar die met de Hollandse werkelijkheid niet zoveel te maken hadden."

Ook het exotische Italiaanse landschap sprak tot de verbeelding, zowel van de schilders als van het koperspubliek. In de achttiende en negentiende eeuw leidde dat tot een hausse aan Italiaanse landschappen. Zo reisde Hendrik Voogd in 1788 op kosten van een Amsterdamse kunstverzamelaar naar Rome. Hij gaf zijn impressies onder meer weer in het zonnige 'Italiaans landschap met parasolddenen' uit 1807.

Franse invloeden

Vanaf de negentiende eeuw begint het realisme geleidelijk uit de landschapschilderkunst te verdwijnen, om plaats te maken voor meer abstracte voorstellingen. Bij schilders als Jan Toorop en Jan Sluijters zijn daar de eerste tekenen van te zien. Toorop gebruikte de Franse verftechniek van het *pointillisme* (het beeld is opgebouwd uit stippen), onder meer voor zijn schilderij 'Landschap met vaart' uit 1889. Sluijters nam het *fauvisme* (heldere, pure kleurvlakken en krachtige lijnen vormen een beeld zonder dieptewerking) als voorbeeld en dat werd hem door de kunstkenner van toen kwalijk genomen. "Met het 'valsche vernunft der nieuwste

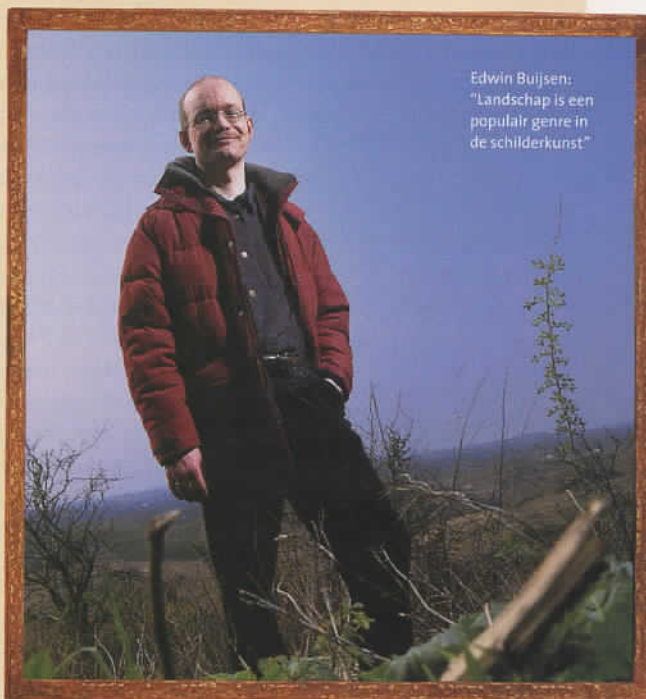
Fransche richting' was de Nederlandse kunst niet gebaat", aldus een criticus. Maar later volgde alsnog erkenning en nu wordt Sluijters, met Toorop en Mondriaan, beschouwd als een van de grondleggers van de moderne Nederlandse schilderkunst.

Postzegel als kunstwerk

Dat het landschap kunstenaars nog steeds inspireert, blijkt uit het werk van Michael Raedecker en Robert Zandvliet, twee hedendaagse schilders bij wie het landschap een centrale rol inneemt. Hebben de schilderijen van Raedecker vaak een wat dromerig, onwerkelijk karakter, bij Zandvliet zijn het vooral de dynamiek en intensiteit die opvallen. Zandvliet verklaart zijn stijl zelf doordat wij onze omgeving verneld zijn gaan waarnemen door de komst van film en televisie.

Edwin Buijsen is zelf postzegelverzamelaar en vindt het een prima zaak dat het geschilderde landschap nu ook zijn plaats op postzegels heeft gekregen. Het zijn kunststukjes op zich, al gaat er volgens hem niets boven de echte schilderijen! ●

Kijk op pagina 13 voor meer informatie over de tentoonstellingen in Haarlem en Amsterdam.

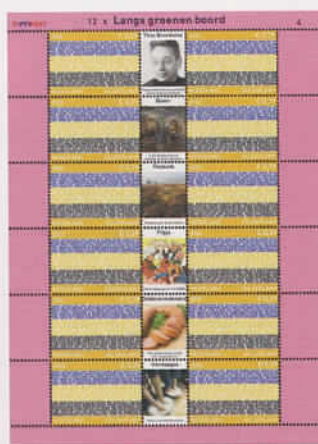
Edwin Buijsen:
"Landschap is een
populair genre in
de schilderkunst"

10 Geurende zomerzegels

2 april 2002

Dat Nederland en bloemen onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, is dit jaar goed te zien op de Floriade. Een mooi thema dus voor de Zomerzegels 2002! Op elke postzegel staat een bloem die ook op de Floriade te zien is. Zo staat de dahlia voor de knolgewassen, de waterlelie (nymphaea) voor de waterplanten, de orchidee (phalaenopsis) voor de exotische planten, de Japanse sierkers (prunus) voor de sierteelt, de roos voor de snijbloemen en de tulp voor de bolgewassen. Op de tulp en sierkers na zijn de bloemen van boven afgebeeld. Op de achtergrond is een kenmerkend detail van de Floriade te zien. De postzegels zijn ontworpen door Mart. Warmerdam uit Halfweg. Bijzonder is dat de postzegels voorzien zijn van een bloemengeur die vrijkomt door erover te wrijven. Een primeur in de geschiedenis van de Nederlandse postzegel! De bijslag van € 0,19 per postzegel gaat naar het Nationaal Fonds Ouderenhulp, dat projecten en activiteiten voor ouderen financiert, onder andere om eenzaamheid onder ouderen te verminderen.

Provinciepostzegel Gelderland

23 april 2002

Op de serie Provinciepostzegels worden tradities van elke provincie naar voren gebracht. Daarom is de serie, waarvan de eerste drie in het vorige nummer van Collect zijn opgenomen, een bijzondere emissie. Elke provincie heeft tenslotte haar eigen geschiedenis, landschap en cultuur.

Het vierde postzegelvelletje is voor Gelderland en heet '12 x Langs groenen boord'. De oorsprong van Gelderland ligt in het nu Duitse Geldern. Vanaf 1906 werd het gebied vanuit slot Gelre door graven bestuurd. Het wapen van Gelderland is een combinatie van de wapens van de hertogen van Gelre en Gulik uit de periode 1339-1538. De gouden leeuw met dubbele staart in het eerste vlak is het belangrijkste onderdeel van het wapen. In het tweede vlak staat een zwarte leeuw tegen een gele achtergrond. De blauwe, gele en zwarte kleuren uit het wapen keren terug in de Gelderse vlag. De Provinciepostzegel Gelderland is gebaseerd op deze vlag, opgebouwd uit woorden van het volkslied. Het gebied ten oosten van de Rijn en de IJssel heet nog steeds De Graafschap. In het volkslied van de provincie werd al over 'Olde Graafschap' gezongen. De Graafschap is de enige streek in Nederland die een historische titel als naam heeft behouden.

Provinciepostzegel Noord-Brabant

7 mei 2002

In de uitgifte '12 x Volk van stoere eenvoud' staat de provincie Noord-Brabant centraal. Het ontwerp van deze postzegel is gebaseerd op de combinatie van de vlag en het 'Brabants Volkslied'. In tegenstelling tot de elf overige provincies, heeft Noord-Brabant geen officieel erkend volkslied. Er zijn zelfs verschillende versies in omloop. Zo heeft elke streek een eigen lied waarmee uiting wordt gegeven aan de Brabantse identiteit. In het 'Brabants volkslied' worden de dennen, de heide, het bos en de akkers bezongen. Veel mensen denken nog steeds dat er veel boeren in Noord-Brabant wonen, maar dat is een misverstand. Noord-Brabant telt ten opzichte van andere provincies zelfs de meeste steden. Daarnaast is het, onder andere door de ligging tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen, de sterkst geïndustrialiseerde provincie.

De vlag bestaat uit rode en witte blokken, die naar het Brabants bont verwijzen. Dit is een katoenen stof met ingeweven kleine ruitjes in wit en rood. In 1957 stelde de Hoge Raad van Adel voor om de vlag in de kleuren zwartgeel-zwart te maken. Die refereren aan het provinciewapen. Het Brabants bont was echter al zo populair geworden, dat er een storm van protest losbarstte en de rood-wit geblokte vlag mocht blijven.

Provinciepostzegel Groningen

21 mei 2002

Op het postzegelvelletje '12 x Stad en ommelaand' zijn de kleuren wit en groen op de Provinciepostzegel te zien. Dit zijn de kleuren van de stad Groningen, die ook terugkomen op de provincievlag: over een wit kruis is een groen kruis geplaatst. De kruisen staan symbool voor de centrale positie van de stad Groningen. De kleuren rood-blauw komen overigens van het wapen van Ommelanden, ook bekend als het Friesland tussen de rivieren Eems en Lauwers. Het provinciale wapen bestond al eeuwen, maar werd pas in 1947 geregistreerd bij de Hoge Raad van Adel. In het wapen van Ommelanden zijn de rode plompenbladeren uit de vlag van Friesland te zien. Dit is zeer opvallend, omdat de vlag pas na de scheiding van Friesland en Groningen werd ontworpen.

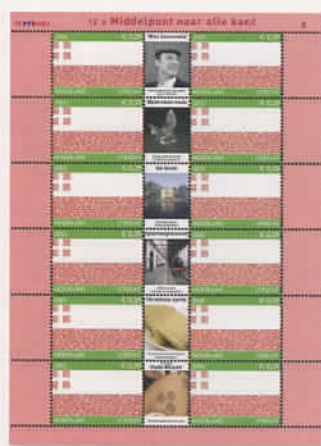

Provinciepostzegel Zuid-Holland

4 juni 2002

Wist u dat Zuid-Holland de dichtstbevolkte provincie van Nederland is? Er wonen duizend inwoners per vierkante kilometer, wat deels door de aanwezigheid van de Rijn en deels door ons bestuurscentrum Den Haag komt. In het volkslied worden Den Haag, de schoonheid van de provincie (akker-velden, rivieren, kust) en het roemrijke verleden bezongen. De Zuid-Hollandse Rembrandt van Rijn en Jan Steen zijn wereldberoemde voorbeelden. Het volkslied van Zuid-Holland wordt maar zelden gezongen. Niet veel Zuid-Hollanders zullen de melodie daarom herkennen. De eerste keer dat het lied werd gezongen, was in 1950 ter gelegenheid van een bezoek van Koningin Juliana en Prins Bernard aan de provincie.

In 1948 was reeds een provinciale vlag in de kleuren geel-rood-geel ontworpen. Deze vlag is echter nooit populair geworden. Op 1 januari 1986 werd daarom voor een nieuw ontwerp gekozen. Sindsdien heeft Zuid-Holland een gele vlag met daarop een rechtopstaande rode leeuw met zwarte omlijnningen, zoals op het postzegelvelletje '12 x Aan schoonheid zo rijk' te zien is. De rode leeuw komt ook voor op het wapenschild van de provincie.

Provinciepostzegel Utrecht

18 juni 2002

Het achtste Provinciepostzegelvelletje is voor Utrecht en heet '12 x Middelpunt naar alle kant'. Op de postzegel staat de provincievlag, die is ontstaan uit twee oudere vlaggen. De rode en de witte banen in de provinciale vlag zijn overgenomen van het bisdom Utrecht. Het witte kruis op het rode veld was de vlag van het Sticht Utrecht.

In het volkslied van Utrecht komt de centrale plaats van de provincie duidelijk naar voren. Hiermee wordt, naast de geografische ligging, ook de belangrijke rol bedoeld die Utrecht heeft gespeeld in de Nederlandse geschiedenis. De Unie van Utrecht vormde tot 1795 de enige formele band tussen de gewesten die later de basis was voor de Republiek der Verenigde Nederlanden.

Rode Kruis

27 april 2002

Dit jaar werd door het Rode Kruis de tiende Bloesemtocht, een wandeltocht langs de Linge in de Betuwe, gehouden. Om dit te vieren heeft TPG Post een postzegelvelletje uitgegeven van zes postzegels met bijslag.

De Bloesemtocht is een ééndaagse sponsorloop van het Rode Kruis in samenwerking met onder andere de ANWB en de KNBLO (organisator van de Vierdaagse). Dit jaar vond de tocht op 27 april plaats. De wandeling voerde de 25.000 deelnemers langs plekken die normaal niet te bereiken zijn voor publiek. Een unieke en sportieve ervaring! De postzegel heeft een fris en vrolijk karakter. Dit sluit natuurlijk goed aan bij het voorjaar. Het logo van het Rode Kruis is als basis gebruikt en stelt de steel van een voorjaarsbloem voor. De voorjaarsbloesems (een grote en een kleine) kunnen gezien worden als wandelaars.

Ontwerpbureau 75B uit Rotterdam heeft het postzegelvelletje ontworpen. 75B bestaat uit Robert Beckand, Rens Muis en Pieter Vos. Zij werkten al samen tijdens hun studie aan de Academie van Beeldende Kunsten Rotterdam, waar ze in 1997 als grafisch ontwerpers afstudeerden. Eenvoud, helderheid en humor spelen een belangrijke rol in hun werk. De postzegels hebben elk een waarde van € 0,39 met een bijslag van € 0,19 die bestemd is voor het Rode Kruis.

Efteling

14 mei 2002

Tekenaar Anton Pieck ontwierp in 1952 het Sprookjesbos van de Efteling. Al vijftig jaar laten jong en oud zich betoveren door Sneeuwwitje, De Rode Schoentjes, Holle Bolle Gijs en attracties als Python en Fata Morgana. Het is dan ook een van de meest toonaangevende attractieparken van Europa. Jaarlijks bezoeken ongeveer drie miljoen gasten deze wereld vol wonderen. Voor TPG Post reden genoeg om een emissie te wijden aan het gouden jubileum van het park. Het ontwerp van de Efteling-postzegel komt van Robert-Jaap Jansen, die sinds 1992 voor de Efteling werkt als grafisch ontwerper en ook nauw betrokken is bij het ontwerp en de inrichting van attracties, restaurants en winkels. Als kind fascineerde de sprookjeswereld hem al en droomde hij ervan

om ontwerper voor het Sprookjesbos te worden. Op de postzegels staan vijf Efteling-bewoners, waaronder Langnek en de kabouter die de weg wijst voor de Kleine Boeddha. En wie kent niet Holle Bolle Gijs (1959) die de bekende kreten 'papier hier' en 'dank u wel' roept? Ook het Elfje uit Droomvlucht (1993) en gastheer Pardoes (1989) zijn goede bekenden. De sprookjesfiguren zijn op een aparte manier afgebeeld; er is namelijk gekozen voor een niet voor de hand liggend perspectief. Ieder karakter draagt zijn eigen boodschap uit, welke in het boekje is opgenomen. Het euroteken is gebaseerd op de E die de Efteling al jaren in haar woordbeeld gebruikt. Al met al hebben de postzegels een speelse en wonderlijke uitstraling die natuurlijk typisch Efteling is.

Kunst: landschappen

11 juni 2002

In Haarlem en Amsterdam zijn deze zomer tentoonstellingen over de Nederlandse landschapschilderkunst te zien. Voor TPG Post een reden om het vierde postzegelvelletje over kunst uit te geven.

Op de tien postzegels zijn bepaalde delen van schilderijen uit verschillende eeuwen te zien. Zo is één postzegel gewijd aan de zestiende eeuw, drie aan de zeventiende, één aan de achttiende, twee aan de negentiende en drie aan de twintigste eeuw. Ontwerper Walter Nikkels heeft deze keuze gemaakt op basis van het kunsthistorisch belang. Door gebruik te maken van digitale hulpmiddelen heeft hij een deel van het schilderij uitgelicht en is het eigenlijk een nieuw kunstwerk geworden.

De zestiende eeuw wordt vertegenwoordigd door 'West-Indisch landschap' van Jan Mostaert. Het is één van zijn weinige schilderijen die na de Grote Brand in Haarlem intact is gebleven. Uit de zeventiende eeuw komen Aelbert Cuyp (die de grootste rivieren van Nederland centraal stelt), Jacob van Ruisdael (met een typisch Hollandse wolkenlucht) en diens leerling Meindert Hobbema. Deze schilderde met stralender kleuren, zoals te zien is in 'Het Laantje van Middelharnis'. In de achttiende eeuw reisde Hendrik Voogd af naar Italië en schilderde daar zonnige sferen, zoals op het 'Italiaanse landschap met parasoldenners' te zien is.

In de negentiende eeuw volgde Andreas Schelfhout zijn voorbeeld en liet zich inspireren door een landschap in Normandië. Jan Toorop was in deze eeuw de eerste Nederlandse schilder die stippen in onvermengde kleuren naast elkaar zette (*pointillisme*), zoals in 'Landschap met vaart'. Samen met tijdgenoot Jan Sluijters wordt hij beschouwd als een van de grondleggers van de moderne schilderkunst. Het werk van Jan Sluijters werd in 1904 en 1937 zelfs bekroond. De twee werken uit de twintigste eeuw zijn van Michael Raedecker en Robert Zandvliet. De eerste creëert in 'Kismet' vooral een dromerige sfeer. De laatste concentreerde zich de laatste jaren op het landschap in abstracte vorm. In zijn schilderijen zijn dus nauwelijks meer velden of bossen te herkennen.

Europa: Circus

11 juni 2002

Nederland doet dit jaar weer mee aan de Europa-postzegel. In 1993 bracht PTT Post de laatste Nederlandse versie van deze postzegel uit die al sinds 1956 wordt uitgegeven. De achterliggende gedachte van deze uitgave is de postale samenwerking tussen veel Europese landen.

Het thema van 2002 is Circus. Het resultaat is zeer kleurrijk te noemen. De postzegel met de leeuwen verwijst naar de affiches die de komst van het circus aankondigen. Op de andere postzegel wordt op een vrolijke manier de circuswereld uitgebeeld.

Het lettertype van het woord Europa is voor alle deelnemende landen gelijk, waardoor er duidelijke herkenning is en de verbondenheid van Europa wordt weergegeven. Het ontwerp is van ontwerperscollectief Our Machine.

NOG TE VERWACHTEN

Dit jaar staan de volgende uitgaven op het programma:

1 juli Zakelijke postzegel	30 juli Provinciepostzegel Zeeland	24 september Industrieel erfgoed
2 juli Provinciepostzegel Limburg	13 augustus Provinciepostzegel Flevoland	5 november Kinderpostzegels
16 juli Provinciepostzegel Overijssel	30 augustus 150 Jaar postzegels Provinciepostzegelvelletje Twaalf Provincies	26 november Decemberzegels Bijplakzegels

In de volgende nummers van Collect komen deze uitgaven uitgebreid aan de orde.

De Efteling: een sprookje

De Efteling bestaat vijftig jaar. Als verjaardagscadeautje geeft TPG Post een postzegelboekje van het sprookjespark uit. Opa Jan, dochter Pascale en kleindochter Sanne over de Efteling toen en nu.

De Efteling

Open: 28 maart t/m 12 juli en 2 september t/m 27 oktober: dagelijks 10-18 uur. 13 juli t/m 1 september: zo t/m vrij 10-21 uur en za 10-24 uur (m.u.v. 13 juli).

Toegangsprijs: € 21,00 p.p. In de periode 13 juli t/m 1 september € 23,00 p.p. Kinderen t/m 3 jaar gratis.

Informatie: (0416) 28 81 11 of www.efteling.nl.

dat nooit verveelt

Jan Verhoeven en zijn familie zijn een echte Efteling-familie. Jan (65) werkte er dertig jaar lang en klom op tot architect. Samen met zijn team zette hij de schetsen van ontwerper Anton Pieck en creatief directeur Ton van de Ven om in werkelijkheid en stond zo aan de wieg van Python, de schipschommel Halve Maen (de enige attractie waar hij niets van moet hebben: "Daar word ik zó ziek van."), Het Volk van Laaf, Droomvlucht en de vele andere attracties van de Efteling. Zijn kinderen groeiden er min of meer op en zijn oudste kleinkind Sanne is er op vierjarige leeftijd al vaak geweest.

Het Sprookjesbos van vroeger

"Het verveelt nooit", zegt dochter Pascale (34) en moeder van Sanne. "Ik ga zeker een keer per week. Het voelt altijd als vakantie om hier te zijn, helemaal als je door het Sprookjesbos loopt. Als kind vond ik de Fakir op het vliegende tapijt met de opkomende tulpen heel indrukwekkend. Ezeltje strek je, dat is ook echt van vroeger. Toen kwamen er nog chocolademunten uit, nu krijg je zo'n goudkleurige plastic munt. Dat is wel jammer." Toen Pascale klein was, was de Efteling niet veel meer dan het Sprookjesbos met een roeivijver, een speeltuin en een sportcomplex. Ze leerde er zwemmen en de hele familie zat er op tennis. De vijver wordt nog amper gebruikt en de sportvelden hebben in de loop der jaren plaatsgemaakt voor attracties met meer vaart en spektakel. Pascale: "We waren heel bang dat de Anton Pieck-sfeer zou verdwijnen met al die nieuwe attracties, maar dat is gelukkig niet gebeurd. Alles is prachtig aangelegd, ik geniet erg van het groen en de bomen."

In volle vaart naar beneden

Sanne is ook heel tevreden met de nieuwe attracties. Ze vindt het Sprookjesbos wel leuk - in volle verwachting rammelt ze bij het huisje van Hans en Grietje aan de deurklink om de heks tevoorschijn te laten komen - maar nog liever gaat ze in volle vaart over de bobsleebaan of schommelt ze in de schipschommel. Ook van de houten achtbaan Pegasus kan Sanne geen genoeg krijgen. "Ik durf met open ogen", zegt ze stoer.

Maar als je Sanne vraagt wat ze het aller-mooiste vindt, dan zijn het toch de elfjes van Droomvlucht want die fladderen zo mooi. In een gondeltje zweef je langs prachtige luchtkastelen en het idyllische Zompenwoud, met overal vriendelijke engeltjes. Sannè zwaait ze enthousiast toe. Het is ook de favoriet van opa Jan, samen met Fata Morgana, waar je met een bootje door een compleet oosterse wereld vaart. "Je zit lekker rustig en de kinderen vinden het spannend maar niet té." Sanne ziet de harem en de buikdanseressen met glinsterende ogen aan, maar drukt wel af en toe haar handen voor de oren. "De Fakir maakte zo veel lawaai", vertelt ze na afloop. Toch nog een beetje eng. Opgelucht springt ze rond op het draaiplateau waar je uit de bootjes stapt.

Nostalgie

Jan is in voor meer oude glorie, net als Pascale. Ze gaan een rondje met de klassieke carroussel van Janvier. "Het heeft prachtige decoraties en geschilderde doeken, heel romantisch", vertelt hij enthousiast. Hij heeft er heel wat keren met zijn vrouw in gezeten. "Dit is echte nostalgie", zegt ook Pascale bijna dromerig. "Ik wilde altijd op het varken, daar kun je met z'n drieën op. Sanne wil dat jammer genoeg nooit."

"En echt iets voor ouderen met kleintjes is de Oude Tufferbaan", zegt Jan. Glunderend stapt hij met Sanne in een oldtimer. "En ze mogen zelf sturen!" Trots komt Sanne even later met een Tufferrijbewijs aanlopen.

Twee jubileumattracties

Na alle bekende attracties is er zelfs nog tijd over de twee nieuwste aanwinsten te ervaren: de wonderlijke Eftelingshow met magiër Hans Klok in het nieuwe Efteling Theater en de ontdekkingsreis door de natuur met de spectaculaire film van PandaDroom, die alle zintuigen prikkelt. Voor Jan Verhoeven zijn ze nieuw. Ze zijn opgezet door een ander team van medewerkers. Zo blijft het sprookjespark zich vernieuwen, echter zonder haar verleden te verloochenen. De betovering van de Efteling zal voortduren, zelfs voor mensen die er gewerkt hebben en er nog wekelijks komen. ●

- 1952** Het door Anton Pieck ontworpen Sprookjesbos opent op 31 mei haar deuren.
- 1953** Het café-restaurant, het zwembad en de roei- en kanovijver gaan open.
- 1954** De miljoenste bezoeker.
- 1966** De Indische Waterlelies, naar een sprookje van de Belgische Koningin Fabiola, is klaar.

- 1978** Het Spookslot wordt geopend. De 25 miljoenste bezoeker.
- 1981** De stalen achtbaan Python gaat open.
- 1985** Koningin Juliana werpt de eerste munt in de Wensbron.
- 1990** Het Volk van Laaf wordt aan het publiek voorgesteld.
- 1991** De 50 miljoenste bezoeker.
- 1996** Het nieuwe entreegebouw, Het Huis van de Vijf Zintuigen, naar een ontwerp van creatief directeur Ton van de Ven, wordt in gebruik genomen.
- 2001** De 75 miljoenste bezoeker.
- 2002** De Efteling bestaat vijftig jaar! Opening van twee jubileumattracties: PandaDroom (i.s.m. het Wereld Natuur Fonds) en de show met magiër Hans Klok in het nieuwe Efteling Theater.

Terug in de tijd

Omdat de Nederlandse postzegel anderhalve eeuw bestaat, vieren we feest. Er wordt een grote internationale postzegelbeurs in Amsterdam gehouden, AMPHILEX 2002 en tegelijkertijd vieren we ook nog dat de Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) vier eeuwen geleden werd opgericht. Zoveel feest, je zou er zenuwachtig van worden. Toch is deze feesttrits voor mij persoonlijk een grote gebeurtenis: het Hollands postzegeljubileum, een postzegelbeurs zo ongeveer bij mij om de hoek en vier eeuwen VOC maken het jaar 2002 voor mij heel bijzonder.

Tevens realiseer ik mij dat de postzegelpost eigenlijk nog pas kort bestaat. Om precies te zijn: mijn grootvader van vaderszijde heeft nog geleefd in een tijd dat er géén Hollandse postzegels waren!

Kortgeleden zag ik in een filateliewinkel op het Hauptbahnhof te München een boekje in de etalage staan: 'Poststempels van de Duitse koloniën'. Ik rende direct de winkel binnen om het boekje te kopen en het bleek een fascinerende studie te zijn. Poststempels van een Duitse enclave in China, Duitse poststempels in tijdelijke corridorgebieden in Midden-Afrika, kortom, te spannend voor woorden. Het bijzondere van het Duitse postale kolonialisme is dat het geheel 'bepostzegeld' werd. Namelijk toen de Duitsers aan het einde van de negentiende eeuw hun eerste koloniën kregen, waren de postzegels al lang en breed in zwang. En toen het met dat kolonialisme over was (tussen 1914 en 1918), was het postzegelverkeer al heel modern geworden.

Met de Hollandse koloniën is het heel anders gesteld. Wanneer we de VOC als de moeder van onze koloniën beschouwen, dan wordt al gauw duidelijk dat er gedurende haar geschiedenis nooit sprake is geweest van postzegels. De Compagnie werd opgericht in 1602 en in 1798 door de staat overgenomen omdat zij praktisch failliet was. Ze modderde nog even door, maar een postzegel heeft ze in haar bestaan nooit gekend. Toch was er uiteraard vervoer van poststukken tussen Nederland en haar Oost-Indische bezittingen. Over de postzegelloze periode van de Nederlandse bezittingen in Azië bestaat een prachtig boek van Perry Moree dat heet 'Met vriend die God geleide. Het Nederlands-Aziatische postvervoer ten tijde van de Vereenigde Oost-Indische Compagnie' (1998). Tijdens het lezen miste ik één ding en dat waren postzegels. Natuurlijk kon de auteur daar niks aan doen (ze bestonden immers nog niet), maar wat was het heerlijk geweest wanneer de VOC eigen postzegels had uitgebracht en er prachtige stempels met Oost-Indische inkt op had gezet!

Stel je toch eens voor dat we nu postzegels zouden kunnen verzamelen van het ooit Hollandse Berbice (het naast Suriname gelegen huidige Guyana), van 'onze' toenmalige bezittingen in noordoost-Brazilië en van eilanden die we vergaten in bezit te nemen zoals Paaseiland (door de Hollander Jacob Roggeveen op Pasen 1722 voor het eerst met westerse ogen gezien) en het verafgelegen Chileense eiland Chiloé... Ach, een VOC-postzegel van Paaseiland met Hollandse stempeling uit 1722 is de allermooiste postzegel die ik wensen kan. Helaas, die bestaat alleen maar in mijn fantasie. De Gedroomde Postzegelverzameling - daar zou ik een dik boek over kunnen schrijven.

Boudewijn Büch

Boudewijn Büch

Provinciepostzegels blijken groot succes!

Op 12 maart is in de provincie Friesland de Provincie Postzegel Promotietour succesvol van start gegaan. Inmiddels hebben acht provincies hun eigen velletje Provinciepostzegels gekregen. Voor de velletjes die gesigneerd zijn door de Commissaris van de Koningin in de betreffende provincie stond men 's ochtends al vroeg in de rij. De Provinciepostzegels zijn zeer geliefd. Zowel in de provincie, als bij de Collect Club in Groningen. Ze zijn zelfs zo geliefd dat alle Provinciepostzegelvelletjes (tot en met Flevoland) bij de Collect Club uitverkocht en helaas niet meer te bestellen zijn. Bij postkantoren in de betreffende provincie en bij de Provincie Postzegel Promotietruck zijn ze nog wel verkrijgbaar, maar ook daar geldt op = op.

De Promotietruck doet deze zomer nog zes provincies aan.

4 juni	-	17 juni	Zuid-Holland
18 juni	-	1 juli	Utrecht
2 juli	-	15 juli	Limburg
16 juli	-	29 juli	Overijssel
30 juli	-	12 augustus	Zeeland
13 augustus	-	26 augustus	Flevoland

Op www.collectclub.nl vindt u een overzicht met de locaties waar de Promotietruck zal staan.

Bovendien verschijnt op 30 augustus tijdens de internationale postzegeltonstelling AMPHILEX 2002 in de RAI in Amsterdam het dertiende Provinciepostzegelvelletje. Dit velletje bevat van alle Provinciepostzegels één exemplaar. De oplage van het dertiende postzegelvelletje is 900.000. Kijk voor meer informatie over AMPHILEX 2002 in de uitneembare special in het hart van deze Collect.

Gratis naar AMPHILEX 2002!

Bij aankoop van een Provinciepostzegelvelletje in de Promotietruck, ontvangt u een gratis toegangsbewijs voor de internationale postzegelbeurs AMPHILEX 2002. Kijk ook in de uitneembare special in deze Collect.

FDC partijpostzegel V&D

V&D is het eerste bedrijf in Nederland dat een eigen zegel voor partijpost heeft. Dit voorjaar is op een groot aantal binnenlandse mailings van V&D het Port Betaald-stempel vervangen door de nieuwe zegel, die verschijnt in een oplage van twee miljoen. Uiteraard komt ook de bijbehorende FDC uit, de vierde in de serie. De FDC partijpostzegel is alleen los verkrijgbaar en niet opgenomen in het abonnement Eerstedagenveloppen.

Set van vijf stuks partijpostzegel V&D

€ 0,23

Bestelnummer 692177

FDC 4 partijpostzegel V&D

€ 1,50

Bestelnummer 692165

Kunst aan de muur

Het landschap is een populair genre in de schilderkunst. Het postzegelvelletje Kunst: landschappen verbeeldt met tien verschillende schilders de ontwikkelingen door de eeuwen heen. Aan twee van de schilders is deze zomer een tentoonstelling gewijd waarin u hun werken van dichtbij kunt bekijken.

Jacob van Ruisdael: 'De revolutie van het landschap rond 1650'

Plaats: Frans Halsmuseum, Haarlem

Data: 27 april t/m 28 juli 2002

Informatie: (023) 511 57 75 of www.franshalsmuseum.nl.

Aelbert Cuyp: 'Het gouden land van Aelbert Cuyp'

Plaats: Rijksmuseum, Amsterdam

Data: 8 juni t/m 31 augustus 2002

Informatie: (020) 674 70 47 of www.rijksmuseum.nl.

Prinses Margriet ontving Rode Kruispostzegel

Op zaterdag 27 april ontving H.K.H. Prinses Margriet, vice voorzitter van het Rode Kruis, de nieuwe Rode Kruispostzegel uit handen van TPG-bestuursvoorzitter Peter Bakker. De overhandiging vond plaats op het landgoed Mariënwaerd in Beesd en stond in het teken van het tienjarig bestaan van de Nationale Rode Kruis Bloesemstocht. Deze wandeltocht langs en over de rivier de Linge wordt elk jaar georganiseerd door de ANWB en de KNBLO (Koninklijke Nederlandse Bond voor Lichamelijke Opvoeding). De opbrengst komt ten goede aan het Nederlandse Rode Kruis, evenals de toeslag van € 0,19 op de postzegel. "Ik heb veel bewondering voor het Rode Kruis, het is een waardevolle organisatie die wereldwijd fantastisch werk verricht voor mensen in nood", zei Peter Bakker. Meer informatie over de Rode Kruispostzegel vindt u op pagina 8.

PTT Post wordt TPG Post

Op 1 mei is de vertrouwde naam Koninklijke PTT Post omgedoopt in Koninklijke TPG Post. De afkorting PTT (Post, Telefoon en Telegrafie) klopte al geruime tijd niet meer. De eerste T verdween toen de telefonie zelfstandig verderging onder KPN, de tweede T is slechts een verwijzing naar het verleden. De letters TPG staan voor TNT Post Group.

Twee jaar geleden, tijdens het tweehonderdjarig bestaan, ontving PTT Post de status Koninklijk. Ook TPG Post mag zich Koninklijk noemen: de Koningin heeft haar welbehagen hiervoor uitgesproken.

Eigen partijpostzegel

Het is nogal wat om een vertrouwde naam als PTT Post te veranderen! Om dit niet onopgemerkt voorbij te laten gaan en iedereen op een originele wijze op de hoogte te brengen, hebben alle Nederlanders een cadeautje gekregen. Zo rond 29 mei heeft TPG Post het officiële bericht over de naamswijziging verstuurd. Deze brief, inclusief een aardigheidje, was voorzien van de partijpostzegel met de oude én de nieuwe naam. Deze zegels verschijnen in een oplage van acht miljoen. Hiervan komt ook een bijbehorende FDC uit: de vijfde in de serie. Ook de envelop met voorgedrukte zegel kunt u bij de Collect Club bestellen.

Set van vijf stuks partijpost-

zegel TPG € 0,23

Bestelnummer

692270

Envelop TPG Post € 0,39

Bestelnummer 692199

FDC partijpostzegel TPG € 1,50

Bestelnummer 692199

STAMPPIE

met Petra en Sven

HALLO KIDS!

ZITTEN JULLIE JE OOK ZO TE VERHEUGEN OP AMPHILEX? HET IS EN BLIJFT EEN RAAR WOORD, MAAR HET WORDT WEL GAAF. OP 30 AUGUSTUS TOT EN MET 3 SEPTEMBER (DUS EEN MAANDJE NA DE ZOMERVAKANTIE) IS ER IN DE RAI IN AMSTERDAM EEN GROTE MANIFESTATIE DIE ALLES MET POSTZEGELS TE MAKEN HEEFT. DA'S VOOR ONS VERZAMELAARS NATUURLIJK SUPER LEUK. MAAR ER IS VEEL MEER TE DOEN, OOK VOOR KIDS! PAPIER SCHEPPEN, STEMPELEN, EEN BRIEF STUREN PER BUIZENPOST. REKEN MAAR DAT DAT DUS EEN DRUKKE DAG GAAT WORDEN!

HEB JIJ ALLE PROVINCIE-POSTZEGELS AL? OP AMPHILEX KUN JE HET LAATSTE VELLETTJE KOMEN HALEN EN LATEN AFSTEMPELEN IN DE PROMOTIE-TRUCK!

Ontwerp je eigen postzegel!

OP AMPHILEX KUN JE OP DE STAND VAN DE HOBBY COMPUTER CLUB JE EIGEN POSTZEGEL ONTWERPEN OP DE COMPUTER. MAAR JE KAN OOK MEEDOEN AAN ONZE WEDSTRIJD! WANT DE 10 LEUKSTE POSTZEGELONTWERPEN, KRIJGEN VAN ONS EEN VELLETTJE EFTELING-POSTZEGELS ÉN EEN EXTRA POSTZEGELMAPJE CADEAU! STUUR JE WERKSTUK VÓÓR 15 JULI NAAR: STAMPPIE, POSTBUS 30250, KAMER 1180, 2500 GG DEN HAAG.

DE EFTELING IS JARIG!

HET ATTRACTIEPARK DE EFTELING BESTAAT DIT JAAR VIJFTIG JAAR. VANWEGE DEZE VERJAARDAG, ÉN OMDAT DE EFTELING NATUURLIJK GEWOON HEEL ERG LEUK IS, ZIJN ER MAAR LIEFST VIJF EFTELING-POSTZEGELS ONTWORPEN. IN DE EFTELING ZELF IS HET NATUURLIJK OOK FEEST. SPECIAAL VOOR DE VERJAARDAG HEEFT DE EFTELING SAMEN MET HET WERELD NATUUR FONDS EEN NIEUWE ATTRACTIE GEMAAKT: PANDADROOM. DOOR MIDDEL VAN EEN 3-DIMENSIONALE FILM, MET DE LISBEER, DE ZEESCHILDPAD EN DE ORANG-OETANG IN DE HOOFDROL, MAAK JE EEN SPANNENDE WERELDREIS DOOR DE INDRUKWEKKENDE NATUUR VAN MOEDER AARDE.

KONINGEN EN KONINGINNEN

IN 1852, DUS PRECIES 150 JAAR GELEDEN, WERD DE EERSTE NEDERLANDSE POSTZEGEL, DE 'KONING WILLEM III' UITGEGEVEN. DEZE WILLEM WAS DE OPA VAN PRINSES JULIANA EN DAT IS WEER DE OMA VAN PRINS WILLEM-ALEXANDER. ALLE STAATSHOOFDEN VAN NEDERLAND STAAN WEL OP EEN POSTZEGEL. LEUK OM DAAR EEN SPECIALE VERZAMELING OVER TE MAKEN!

